

Invoeringsplan
Besluit Omgevingsrecht (Bor)
OMWB

November 2017

Inhoudsopgave

VOORWOORD EN SAMENVATTING

HOOFDSTUK 1. INLEIDING

- 1.1 ACHTERGROND EN MOTIVATIE
- 1.2 DE OPBOUW VAN DIT VOORSTEL

HOOFDSTUK 2. HET BOR EN DE WET VTH, JURIDISCHE EN BELEIDSMATIGE KADERS

- 2.1 JURIDISCH EN BELEIDMATIG KADER: DE WET VTH EN DE WIJZIGING VAN HET BOR
- 2.2 EVALUATIE 2017 VAN DE WET VTH
- 2.3 DE WIJZIGINGEN IN HET BOR
 - 2.3.1 BASISTAKENPAKKET OMGEVINGSDIENST
 - 2.3.2 PROCESCRITERIA BELEIDS- EN UITVOERINGS CYCLUS VTH

HOOFDSTUK 3. HET BASISTAKENPAKKET (SPOOR 1)

- 3.1 DEELPROJECT 1 UITBREIDING VAN HET BASISTAKENPAKKET
- 3.2 DEELPROJECT 2 KETENGERICHT MILIEU TOEZICHT
- 3.3 DEELPROJECT 3 ASBESTTAKEN
- 3.4 DEELPROJECT 4 ALLE VOORBEREIDINGSHANDELINGEN VTH
- 3.5 DEELPROJECT 5 VEREENVOUDIGING MANDATERING
- 3.6 DEELPROJECT 6 COMMUNICATIE MET BESTUURDERS; ZAKENLIJSTOVERLEG

HOOFDSTUK 4. DE PROCESCRITERIA (SPOOR 2)

- 4.1 UITGANGSPUNTEN UITVOERINGSBELEID
- 4.2 DEELPROJECT 7 OMGEVINGSANALYSE
- 4.3 DEELPROJECT 8 RISICOANALYSE EN REGIONAAL UITVOERINGSNIVEAU
- 4.4 DEELPROJECT 9 REGIONAAL OPERATIONEEL KADER
- 4.5 DEELPROJECT 10 UITVOERINGSPROGRAMMA 2019

HOOFDSTUK 5. VERPLICHTING TOT INFORMATIE-UITWISSELING (SPOOR 3)

- 5.1 DEELPROJECT 11 AANSLUITING BIJ INSPECTIEVIEW

Voorwoord en samenvatting

Het gewijzigde Besluit Omgevingsrecht (BOR) is op 1 juli 2017 in werking getreden.

Vanaf 1 januari 2018 wil de OMWB haar wettelijke basistaken op grond van het BOR tot uitvoering brengen.

In het BOR worden drie onderwerpen geregeld, te weten:

- 1 De vaststelling van het basistakenpakket dat door de omgevingsdienst(en) moet worden uitgevoerd;
- 2 De procescriteria gericht op het vaststellen van een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid voor de basistaken door de omgevingsdienst(en) in de regio;
- 3 De verplichting tot informatie uitwisseling tussen het bestuur van de omgevingsdienst(en) en andere bestuursorganen.

In 2016 heeft het Algemeen Bestuur van de OMWB (vrijwillig) het basistakenpakket voor de OMWB vastgesteld.

Het BOR reikt verder dan het basistakenpakket zoals in 2016 vastgesteld en heeft ook een verplichtend (wettelijk) karakter.

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om op 15 december 2017 het wettelijke basistakenpakket zoals opgenomen in de BOR voor de regio Midden- en West-Brabant formeel vast te stellen.

Ten opzichte van de huidige situatie betekent dit in praktische zin dat de OMWB meer moet investeren in de taken Ketengericht milieutoezicht en asbesttaken.

Beide taken worden nu slechts ten dele uitgevoerd, op basis van vrijwillig verzoek van individuele gemeenten. Door het in werking treden van de BOR is er nu voor alle gemeenten sprake van een verplichtend karakter ten aanzien van beide onderwerpen c.q. taken.

Voor zowel ketengericht milieutoezicht en uitvoering wettelijke asbesttaken zal de OMWB een concreet programma en plan van uitvoering opstellen, zowel inhoudelijk als financieel.

Het bestuursvoorstel over de uitvoering van de asbesttaken zal in december 2017 ter goedkeuring aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd.

Het bestuursvoorstel over ketengericht milieutoezicht zal in juli 2018 ter bestuurlijke goedkeuring worden aangeboden.

Overigens is in de (concept) werkplannen van de OMWB voor 2018 waar nodig en mogelijk binnen de huidige, bestaande inhoudelijke en financiële kaders al rekening gehouden met hetgeen in het BOR is bepaald en vastgelegd.

Naast de inhoud van het wettelijke basistakenpakket regelt het BOR ook dat alle voorbereidingshandelingen voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) door de Omgevingsdienst(en) dient te geschieden.

Uiteraard onder verantwoordelijkheid van het (de) bevoegde gezag(en).

Uit een oogpunt van juridische zekerheid en kwaliteit, maar ook van efficiëntie en effectiviteit wordt voorgesteld om voor alle gemeenten eenzelfde gedragslijn in werkwijze te kiezen. Waarbij expliciet als uitgangspunt geldt een goede, dat is tijdige en adequate, informatie-uitwisseling tussen deelnemers en dienst.

Hiertoe wordt het Algemeen Bestuur in december 2017 voorgesteld om zowel een eenduidige en voor de gehele regio eensluidende mandaatregeling vast te stellen als ook de lijst met een omschrijving van de voorbereidingshandelingen goed te keuren.

In het BOR is ook vastgelegd dat de bestuursorganen die deelnemen in de omgevingsdienst(en) er gezamenlijk voor zorgen dat er voor het wettelijke basistakenpakket een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid wordt vastgesteld.

De dienst OMWB zal hiertoe voorstellen voorbereiden, die medio 2018 ter bestuurlijke goedkeuring zullen worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Uitgangspunten die voor de uitwerking zullen gelden zijn:

- 1 Aansluiten bij wat er nu al is;
- 2 Een regionale benadering/aanpak waar die nodig is uit een oogpunt van noodzakelijke (juridische) uniformiteit, efficiëntie, kostenreductie en effectiviteit;
- 3 Ruimte voor couleur locale (op basis van een gezonde balans tussen enerzijds een regionaal uniforme aanpak en anderzijds lokale autonomie);
- 4 Informatie gestuurd werken en een risico gerichte aanpak.

Dit invoeringsplan geeft inzicht in de essentie en reikwijdte van en is tevens een "spoorboekje" voor de uitwerking van het BOR in de regio Midden- en West-Brabant.

Dat gebeurt via de 3 sporen van het BOR, te weten:

- a. het basistakenpakket,
- b. de procescriteria en
- c. de verplichting tot informatie-uitwisseling.

In 2018 zal de dienst starten met een pilot in 4 gemeenten waarbij periodiek bestuurlijk overleg plaatsvindt tussen gemeente en dienst over politiek-bestuurlijk gevoelige dossiers. Hierbij wordt gedacht aan een frequentie van 1 maal in de 6 à 8 weken. Uiteraard wordt in spoedeisende gevallen terstond contact opgenomen met het bestuur c.q. de bestuurder van de gemeente.

Zoals hiervoor gezegd zal een aantal besluiten in het eerste halfjaar van 2018 nader worden uitgewerkt, zowel inhoudelijk als financieel, ter bestuurlijke goedkeuring, te weten:

- 1 Plan(nen) van aanpak voor ketengericht toezicht;
- 2 Een regionaal operationeel kader en regionaal uitvoeringsprogramma toezicht en handhavingsbeleid.

Op deze wijze kunnen Dagelijks- en Algemeen Bestuur op weloverwogen en zorgvuldige wijze sturing en leiding geven aan de uitvoering van de wettelijke basistaken van c.q. voor de Omgevingsdienst OMWB.

Al met al is het een behoorlijke (uitwerkings)opgave, maar wel één die inspireert en er voor de regio Midden- en West-Brabant werkelijk toe doet, in het belang van een duurzame leefomgeving.

Nico van Mourik,
Algemeen directeur OMWB.

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1 Achtergrond en motivering van het project

Het gewijzigde Bor (Besluit Omgevingsrecht) is op 1 juli 2017 inwerking getreden¹. Het Bor is een Amvb en geeft invulling aan de Wet 'VTH' die op 14 april 2016 is ingegaan².

De Wet VTH en het Bor geven een juridische basis voor het bestaan, het functioneren en de basistaken van de omgevingsdiensten. Waar de Package Deal uit 2009 tussen Rijk, VNG en IPO het karakter draagt van een Herenakkoord, en het Besluit van het Algemeen Bestuur van de OMWB van 2016 over het basistakenpakket genomen is op basis van vrijwilligheid, heeft het Bor een wettelijke en verplichtende status. In de wet VTH is het begrip regio geïntroduceerd evenals de instelling van de regionale omgevingsdiensten door gemeenten en provincie als openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen. De deelnemers in deze omgevingsdienst zijn bevoegd gezag.

De implementatie van het Bor is niet alleen van belang omdat het wetgeving betreft. Minstens zo belangrijk is dat het veel instrumenten bevat om de effectiviteit en de doelmatigheid van de VTH-uitvoering te kunnen verbeteren. Denk aan het tegengaan van versnippering in de informatie-uitwisseling, minder bestuurlijke drukte, verbetering van de uitvoering. De introductie van het Bor biedt tevens het momentum om andere nauw verweven aspecten in de aansturing en uitvoering van VTH-taken op te pakken, zoals de verbetering van communicatie met gemeenten de vereenvoudiging in de mandatering en meer risicogericht, informatiegestuurd en daardoor effectiever en efficiënter te werken.

In het Bor zijn drie onderwerpen geregeld:

- a. De vaststelling van *het basistakenpakket* (BTP) dat de bevoegde gezagen moeten inbrengen bij de omgevingsdiensten (art. 7.1) Het betreft hier de inbreng van alle voorbereidings- en uitvoeringshandelingen voor VTH. Het nemen van het besluit is de bevoegdheid van de bevoegde gezagen. De bevoegde gezagen kunnen het nemen van deze besluiten kunnen mandateren aan hun omgevingsdienst, zo staat in de toelichting van het Bor.
- b. De *procescriteria*: het vaststellen van een *uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid* door de bevoegde gezagen voor de basistaken die zij moeten inbrengen bij de omgevingsdiensten (art. 7.2). In het Bor zijn de criteria vastgelegd waaraan dit beleid en de totstandkoming ervan moeten voldoen. Hoge eisen zijn gesteld aan de onderbouwing (analyses van problemen en naleefgedrag, inzichten, algemeen verbindende voorschriften, beleidskaders, technieken en werkwijzen voor uitvoering) en onderdelen van het beleid zoals afspraken met het strafrecht en over de afstemming van werkzaamheden. Het regionale VTH-beleid dient jaarlijks te worden uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma (art. 7.3). Voor de goede uitvoering van het uniforme VTH-beleid dient een uitvoeringsorganisatie te zijn ingericht (art. 7.4). Voldoende middelen voor het realiseren van de doelen en het uitvoeren van activiteiten zijn geborgd in de begrotingen van de bevoegde gezagen en de omgevingsdienst. Dit is in artikel 7.5 bepaald, waarbij is aangegeven dat deze middelen zo nodig worden aangevuld of de uitvoeringsprogramma's zo nodig worden aangepast.
- c. De *verplichting tot informatie-uitwisseling* aan het bestuur van omgevingsdiensten en andere bestuursorganen. Dit betreft de aansluiting bij het informatiesysteem *Inspectieview*.

¹ Besluit van 21 april 2017 tot wijziging van het Besluit omgevingsrecht (verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving); Staatblad 2017-193

² 'Wet VTH': Wet van 9 december 2015 tot wijziging van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving); Staatblad 2015-521

1.2 Opbouw van dit invoeringsplan

In hoofdstuk 2 worden de juridische en beleidsmatige kaders Van de Wet VTH en de wijziging van het Bor toegelicht.

Verder is dit voorstel onderverdeeld in 10 gedefinieerde deelprojecten. Per deelproject worden aanleiding, doel, planning en werkwijze beschreven. De deelprojecten zijn gegroepeerd in de volgende 3 sporen:

- a. Spoor 1: Basistakenpakket, hoofdstuk 3
- b. Spoor 2: Procescriteria, vaststelling van uniform VTH-beleid, hoofdstuk 4
- c. Spoor 3: Verplichting tot informatie-uitwisseling, hoofdstuk 5

Hoofdstuk 2. Het Bor en de Wet-VTH

In dit hoofdstuk wordt de wet- en regelgeving uitgediept. Hoe zit deze in hoofdlijnen in elkaar? Wat houden de Wet VTH en de wijziging van het Besluit omgevingsrecht (Bor) in? Wat betekenen deze voor de deelnemers en de OMWB en welke verbeteringen brengen deze wijzigingen met zich mee?

2.1 Juridisch en beleidsmatig kader: de Wet VTH en de wijziging van het Bor

De Wet VTH is op 14 april 2016 in werking getreden. Deze wet vormt de juridische borging van de afspraken (Package Deal 2009) die IPO, VNG en Rijk hebben gemaakt om de uitvoering van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving op het gebied van het omgevingsrecht structureel te verbeteren. De afspraken betreffen onder meer:

- de vorming van een landsdekkend netwerk van regionale omgevingsdiensten;
- het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken;
- de verbetering van de informatie-uitwisseling en de samenwerking bij de handhaving in de bestuurlijke kolom enerzijds en de bestuurlijke en strafrechtelijke kolom anderzijds.

In de Wet VTH is bepaald dat er per regio (aansluitend bij de indeling van de Veiligheidsregio's)³ door de gemeenten en provincie een omgevingsdienst wordt ingesteld als openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen⁴.

Bundeling van specialistische kennis van afzonderlijke gemeenten en provincie en de concentratie van meer complexe of regionale uitvoeringstaken vormen belangrijke drijfveren om tot de instelling van omgevingsdiensten over te gaan. De bestuurlijke en beleidsmatige basis hiervoor is o.a. gegeven in de Package Deal en het daaraan voorafgaande rapport 'De tijd is rijp' van de Commissie Mans.

De Wet VTH is een wijzigingswet van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en geeft (hoofdstuk 5 van) de Wabo grotendeels nieuw vorm met regels over VTH-taken.

Onder de Wet VTH vallen twee uitvoeringsbesluiten: het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor). Per 1 juli 2017 is door middel van een amvb (algemene maatregel van bestuur) een wijziging van het Bor in werking getreden.

In hoofdstuk 1 is reeds aangegeven dat in de wijziging van het Bor drie onderwerpen worden geregeld: het basistakenpakket van de omgevingsdienst; de procescriteria voor de beleidscyclus en de aansluiting bij inspectievew.

- *Basistakenpakket.* Op grond van de Wet VTH en het wijzigingsbesluit Bor zijn alle gemeenten en provincies verplicht om de taken die in het Bor als basistaak worden aangemerkt, onder te brengen bij de omgevingsdiensten. Het is niet de opzet dat bevoegdheden aan de omgevingsdiensten worden gedelegeerd. Wel kunnen de bevoegde gezagen de directeur van de omgevingsdienst mandateren besluiten te nemen, namens het bevoegd gezag.

- *Procescriteria uitvoeringsbeleid.* In de Nota van toelichting bij het wijzigingsbesluit Bor is opgenomen dat de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken goed moet zijn geregeld. Deze kwaliteit wordt op twee manieren in de wet- en regelgeving geborgd:

- a. In gemeentelijke en provinciale verordeningen wordt de kwaliteit geregeld voor zover het betreft het organiseren van voldoende deskundigheid (opleidingsniveau, kritische massa, ervaring). De VNG en het IPO hebben hiervoor een modelverordening ontwikkeld, die door (nagenoeg) alle colleges in Noord-Brabant is vastgesteld.
- b. In het wijzigingsbesluit Bor is voorzien in de procescriteria m.b.t. de beleidscyclus voor het vergroten van de kwaliteit van het uitvoerings- en handhavingbeleid. Het is de bedoeling dat gedeputeerde staten en burgemeester en wethouders die deelnemen in de gemeenschappelijke regeling van de omgevingsdiensten in gezamenlijkheid een uniform beleid voor de uitvoering en handhaving van in ieder geval de basistaken door de omgevingsdienst overeenkomen. Voor de plustaken geldt deze verplichting niet. Het

³ De minister kan ontheffing verlenen af te wijken van de indeling van een Veiligheidsregio. M.b.t. de gemeente Heusden is deze ontheffing verleend.

⁴ Wet VTH Art. 5.3 lid 2 en 3

uitvoerings- en handhavingsbeleid richt zich bijvoorbeeld op risicogestuurd en omgevingsbewust handelen door o.a. het actualiseren van vergunningen en het prioriteren van toezicht en handhaving.

In het Bor is opgenomen, waaruit het uitvoerings- en handhavingsbeleid moet bestaan en hoe dit moet worden onderbouwd.

- *Aansluiting Inspectieview*. Verder is het voor de goede uitvoering van het toezicht en de handhaving belangrijk dat het delen van informatie op efficiënte wijze plaatsvindt. Hiertoe regelt het Bor de (verplichte) aansluiting op Inspectieview Milieu, waarin omgevingsdiensten en andere inspectiediensten onderling gegevens met elkaar uitwisselen.

2.2 Evaluatie 2017 van de Wet VTH

Ingevolge de Wet VTH dient binnen vijf jaar na inwerkingtreding van deze wet een evaluatie uitgevoerd te worden. De Tweede Kamer heeft gevraagd om een evaluatie vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Om deze reden is deze evaluatie al in 2017 uitgevoerd. De evaluatievraag betrof wat de effecten zijn van de Wet VTH in de praktijk en of deze effecten in lijn zijn met de doelen zoals geformuleerd door de wetgever. De inwerkingtreding van het wijzigingsbesluit Bor is nog niet in deze evaluatie meegenomen. De evaluatie is uitgevoerd door Bureau Berenschot en heeft geleid tot het evaluatierapport 'Op weg naar een volwassen stelsel'.

De staatssecretaris geeft haar standpunt over de evaluatie in haar brief van 7 juli 2017 aan de Tweede Kamer. Zij constateert met het evaluatierapport dat het VTH-stelsel er staat en dat dit zich gestaag doorontwikkelt. Er resteert nog nauwelijks twijfel over de door de omgevingsdiensten geleverde kwaliteit. Er moet binnen het stelsel nog veel werk worden verricht. De uitdagingen daarbij zijn onder andere de verschuiving van input naar outputfinanciering, de implementatie van Inspectieview en betere informatiebeheerssystemen.

Onder meer de volgende thema's worden in de evaluatie uitgewerkt:

- *Beleidsontwikkeling*. Er moet een stevigere verbinding komen tussen de beleidscyclus van de deelnemers en uitvoeringsdiensten (deze grijpen nu nog losjes in elkaar). De onderzoekers bevelen gemeenten en provincies aan om de omgevingsdiensten om inbreng te vragen bij het formuleren van beleidsdoelen, uitwerken van beleid e.d. Ook bevelen zij de omgevingsdiensten aan een rol te pakken in de beleidsvorming, om de uitvoerbaarheid te borgen en kennis en expertise in te brengen. In het verlengde hiervan moeten de omgevingsdiensten een actieve houding ten opzichte van de implementatie van de omgevingswet innemen. Mede in het licht van de aan kracht winnende samenwerking, de normalisering van verhoudingen en het groeiende onderlinge vertrouwen, zijn er voor gemeenten en provincies ook wellicht kansen om de omgevingsdiensten te betrekken bij de implementatie van de omgevingswet.
- *Kwaliteit van het stelsel en het eigenaarschap*. De kwaliteit van het stelsel dient op het niveau van de gemeenten en provincie geborgd te worden door horizontale verantwoording. Geconstateerd wordt dat het VTH-beleid in de regel een te lage prioriteit heeft bij raden en staten en dat het interbestuurlijk toezicht op afstand staat. De staatssecretaris benadrukt dat investeren in de rol van het eigenaarschap door deelnemers en omgevingsdiensten de sleutel tot verbeteringen kan zijn.
- *Bekostiging en collectief opdrachtgeverschap*. De omgevingsdiensten hebben sluitende begrotingen, maar weinig weerstandsvermogen. De omslag van input- naar outputfinanciering is in volle gang, waardoor de transparantie van het stelsel kan worden vergroot. De diensten worden als voldoende financieel gezond gezien. Kanttekening daarbij is dat de collectieve aansturing op standaardisatie vanuit de opdrachtgevers vaak ontbreekt, waardoor diensten in een spagaat komen tussen een budget dat uitgaat van excellente doelmatigheid en een opdrachtgever die vraagt om maatwerk. Provincies en gemeenten moeten bewaken dat er niet alleen collectieve sturing op financiën plaatsvindt, maar dat zij als deelnemers ook samen werken als collectieve opdrachtgever.

2.3 De wijzigingen in het Bor

De wijziging van het Bor is op 1 juli 2017 inwerking getreden. Het Bor is een uitvoeringsbesluit (amvb) van de Wet VTH.

2.3.1 Basistakenpakket omgevingsdienst

In de Package Deal 2009 tussen het Rijk, het IPO en de VNG is bepaald welke taken van provincies en gemeenten tot het basistakenpakket (BTP) van de omgevingsdiensten worden gerekend.

In het Bor is dit verder uitgewerkt en in bijlage IV is gedefinieerd voor welke omgevingsvergunningen, projecten en activiteiten de onderstaande taken tot het basistakenpakket behoren:

- a. De voorbereiding van een *omgevingsvergunning* milieu of een omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM);
- b. Het beoordelen van *meldingen* en het nemen van beschikkingen met maatwerkvoorschriften of gelijkwaardige maatregelen;
- c. Het *toezicht* op de naleving van die omgevingsvergunningen en van algemene milieuregels;
- d. Het voorbereiden van *handhavingsbeschikkingen*.

Deze taken dienen door de omgevingsdienst te worden uitgevoerd.

Ter toelichting:

- Bij de omgevingsvergunning is een onderscheid tussen provincie en gemeenten. Indien GS bevoegd gezag zijn bereidt de omgevingsdienst de omgevingsvergunning in zijn *geheel* voor. Indien B&W bevoegd gezag zijn bereidt de omgevingsdienst alleen het *milieudeel* van de omgevingsvergunning voor.
- Het milieutoezicht van zowel vergunningplichtige als niet-vergunningplichtige activiteiten door inrichtingen waarvoor GS of B&W het bevoegd gezag zijn, maken deel uit van het BTP.

Het BTP in de Package Deal is gebaseerd op de toen geldende wet- en regelgeving. Sinds die tijd is deze ingrijpend gewijzigd. Een belangrijke wijziging was het vervangen van de vergunningplicht voor een groot aantal inrichtingen door algemene regels in het Activiteitenbesluit milieubeheer (Abm). Hierbij vond ook een belangrijke verschuiving plaats van bedrijven die eerst onder het bevoegd gezag van GS vielen naar het bevoegd gezag van gemeenten. Omgekeerd vallen thans alle BRZO-inrichtingen onder het bevoegd gezag van GS.

Om te voorkomen dat er discussie is of bepaalde activiteiten uit het Abm nu onder het BTP vallen of een uitvoeringstaak van de gemeente zijn, is in het Bor een bijlage IV toegevoegd, waarin is gedefinieerd welke omgevingsvergunningen, inrichtingen, activiteiten en projecten onder (de hierboven op deze bladzijde aangegeven punten a t/m d van) het BTP vallen. Het Bor bepaalt dat dit alle voorbereidingshandelingen betreft. Alleen het nemen van een besluit (afgifte vergunning, handhavingsbesluit) over de projecten, activiteiten en inrichtingen in bijlage IV valt buiten het BTP van de omgevingsdienst en blijft een taak en bevoegdheid van het bevoegd gezag.

Het Algemeen Bestuur van de OMWB heeft in haar bestuursbesluit van 23 maart 2016 reeds (goed) geanticipeerd op deze ontwikkelingen en het BTP voor de OMWB vastgesteld⁵. Ten opzichte van dit AB-besluit is het BTP in het Bor met 18 nieuwe activiteiten uitgebreid.

De waarde van het BTP-Bor is dat er opnieuw aandacht is voor welke basistaken en voorbereidingshandelingen moeten worden ingebracht en dat hiervoor een eenduidig verplichtend wettelijk kader bestaat.

Categorieën die onder het BTP vallen

In bijlage IV van het Bor wordt in elf categorieën een opsomming gegeven van de omgevingsvergunningen, inrichtingen, projecten en activiteiten die onder het BTP van de omgevingsdiensten vallen. Kort samengevat zijn dit:

- 1 Inrichtingen waarvoor een omgevingsvergunning door GS is vereist; dit betreft de gehele vergunning inclusief bouwdeel;
- 2 Projecten van een provinciaal ruimtelijk belang, die als zodanig door PS zijn aangewezen;
- 3 Inrichtingen waarvoor een omgevingsvergunning door B&W is vereist. Het BTP betreft alleen het milieudeel;

⁵ 23 maart 2016 is het 'Basistakenpakket – Advies' van een werkgroep van deelnemers en omgevingsdiensten vastgesteld door het AB.

- 4a Inrichtingen waarvoor een Omgevingsvergunning Bepaalde Milieutoets (OBM) is vereist. Zowel GS als B&W kunnen hiervoor bevoegd gezag zijn;
- 4b Het beoordelen van meldingen, het behandelen van verzoeken om gelijkwaardigheid alsmede het voorbereiden van maatwerkvoorschriften of gelijkwaardige maatregelen;
- 5 Activiteiten met stoffen, preparaten e.d. waarvoor voorschriften zijn gesteld in de Wet milieubeheer en de Wet bodembescherming (m.u.v. activiteiten door particulieren);
- 6 Gedefinieerde activiteiten (43 in totaal) van het Activiteitenbesluit milieubeheer;
- 7 Activiteiten m.b.t. de opsporing en winning van natuurlijke hulpbronnen (bijv. zand, klei, grind, etc.);
- 8 Activiteiten en projecten m.b.t. het beheer of de bouw van infrastructurele voorzieningen;
- 9 Bedrijfsmatige activiteiten binnen en buiten inrichtingen die vallen onder het Besluit bodemkwaliteit. Inhoudende regels m.b.t. kwaliteitsborging bouwstoffen, grond en baggerspecie;
- 10 Activiteiten en projecten m.b.t. bodemsanering, sanering van bedrijventerreinen, lozing van grondwater;
- 11 Ketengericht Milieutoezicht bij bedrijfsmatige activiteiten met gevaarlijke stoffen en activiteiten. Er worden niet-limitatief 14 bedrijfsmatige activiteiten aangeduid, onder ander m.b.t.: asbest, vuurwerk, grond, meststoffen, bedrijfsafvalstoffen, etc.

Hiermee is een eenduidig BTP vastgesteld dat door de bevoegde gezagen moet worden ingebracht in de omgevingsdienst. De meer complexe of bovenlokale uitvoeringstaken die gebundelde expertise behoeven worden vanuit één organisatie uitgevoerd.

2.3.2 Procescriteria beleids- en uitvoeringscyclus VTH

De kwaliteit van de uitvoering in het VTH-stelsel wordt enerzijds geborgd door verordeningen met kwaliteitscriteria die zijn vastgesteld door de gemeenteraad en provinciale staten en anderzijds door de procescriteria die in het wijzigingsbesluit Bor zijn opgenomen.

De procescriteria zijn eisen die worden gesteld aan de beleidscyclus voor de VTH-taken. Door de criteria te volgen, wordt de cyclus, die begint met het opstellen van het uitvoerings- en handhavingsbeleid en via het opstellen van een uitvoeringsprogramma en de daadwerkelijke uitvoering uiteindelijk leidt tot het bijstellen van beleid, gesloten. De criteria geven een groot aantal elementen aan die minimaal aanwezig moeten zijn.

De volgende procescriteria zijn opgenomen in het Bor:

- a. het uitvoerings- en handhavingsbeleid (ook wel VTH-beleid genoemd);
- b. het uitvoeringsprogramma;
- c. de uitvoeringsorganisatie;
- d. het borgen van de middelen;
- e. het monitoren van de voortgang;
- f. de rapportage over de inspanningen.

Per onderdeel zijn hierover in het Bor nadere regels opgenomen.

- *Uitvoerings- en handhavingsbeleid voor basistakenpakket*

Het beleid heeft betrekking op alle taken van het BTP en de afstemming van de handhaving met het OM. De bevoegde gezagen (de colleges) dienen allen een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid vast te stellen (art 7.2, 2^e lid). De colleges dienen er gezamenlijk voor te zorgen dat dit beleid wordt vastgesteld. Dit uniforme beleid dient schriftelijk te worden vastgelegd in een beleidsdocument, met daarin beleidsdoelen, prioriteiten en activiteiten. Dit mogen ook meerdere documenten zijn voor verschillende onderdelen van het beleid. Het handhavingsbeleid wordt vastgesteld in overeenstemming met het Openbaar Ministerie (art 7.2, 2^e lid).

Het uitvoeringsbeleid is gebaseerd op toepasselijke algemeen verbindende voorschriften, beleidskaders en analyse van inzichten, technieken en werkwijzen die gebruikt kunnen worden in de uitvoering (art. 7.2, 4^e lid). Het handhavingsbeleid is gebaseerd op een analyse van de problemen die zich voordoen in de naleving (art. 7.2, 5^e lid).

Het uitvoerings- en handhavingsbeleid geeft ten minste inzicht in de prioriteiten stelling ten aanzien van de uitvoering, de methodiek om te bepalen of de gestelde doelen worden bereikt en een werkwijze en objectieve criteria voor het beoordelen van vergunningaanvragen en meldingen (art. 7.2, 6^e lid). Het handhavingsbeleid geeft specifiek inzicht in afspraken, de wijze van toezicht, de

wijze van bestuurlijke sancties en de termijnen hierbij, de wijze waarop wordt omgegaan door of in naam van andere overheidsinstanties, etc. (art 7.2, 7^e lid).

Voor de taken die niet onder het BTP vallen dienen de bevoegde gezagen ieder voor zich een uitvoerings- en handhavingsbeleid vast te stellen (art. 7.2 lid 1). Uiteraard vallen de verzoektaken voor de omgevingsdienst hieronder. Indien gewenst kunnen die worden meegenomen in het uniforme VTH-beleid (als bedoeld in art. 7.2 lid 2). Voor niet-BTP uitvoeringstaken kan de OMWB indien gewenst in samenwerking en opdracht van de betreffende deelnemer(s) ook ondersteuning bieden aan de verplichte beleidsontwikkeling.

- *Uitvoeringsprogramma*

De bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de uitvoering en handhaving door die omgevingsdienst en het vaststellen van een uniform uitvoeringsprogramma (art. 7.3). In het Bor is opgenomen dat de omgevingsdienst een voorstel kan doen voor een uitvoeringsprogramma. De vaststelling van dit jaarlijkse en uniforme uitvoeringsprogramma blijft een verantwoordelijkheid van de deelnemende bestuursorganen.

- *Borging van middelen*

In het Bor (art. 7.5) is opgenomen dat voor het bereiken van de gestelde doelen en voor het uitvoeren van de activiteiten, de daarvoor benodigde financiële middelen inzichtelijk worden gemaakt en worden gewaarborgd in de begrotingen van deelnemers en de omgevingsdienst. De wijze van berekening van de benodigde financiële en personele middelen worden inzichtelijk gemaakt. Voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma dienen de bevoegde gezagen voldoende financiële en personele middelen beschikbaar stellen. Zo nodig dienen deze beschikbare middelen worden aangevuld of het uitvoeringsprogramma te worden aangepast.

Hoofdstuk 3. Het basistakenpakket (Spoor 1)

Bij de start van de omgevingsdiensten is een package deal gemaakt, waarin afspraken zijn opgenomen over het basistakenpakket. Vanaf de start is echter onduidelijkheid en verschil van inzicht bij de deelnemers over de omvang van dit basistakenpakket. Om deze onduidelijkheid op te heffen is er in maart 2016 in het algemeen bestuur van de OMWB vastgesteld wat valt onder het basistakenpakket.

Bij de vaststelling van dit basistakenpakket (BTP) door het algemeen bestuur was al bekend dat de wetgever de package deal een wettelijke basis wilde geven in de wet VTH en het Bor. Er is daarom op dat moment al gekeken naar de concepten van de wettekst en daar is zoveel mogelijk bij aangesloten. Het BTP heeft inderdaad een wettelijke basis gekregen in het Bor. Dit geeft helderheid en duidelijkheid voor zowel onze opdrachtgevers als de OMWB. Discussies over wat tot het basistakenpakket behoort, horen daarmee tot het verleden. Wij zien dit als een groot winstpunt van de nieuwe wetgeving.

Wenselijk is om inzichtelijk te maken waar er verschillen zitten tussen de het door de wet nu vastgestelde BTP en het bestaande AB-besluit BTP van 2016. Het wettelijke basistakenpakket dient volledig geïmplementeerd te worden in de opdrachtverlening.

Bij de inbreng van het BTP zijn van belang een goede communicatie met individuele deelnemers over de uitvoering (zakenlijstoverleg met bestuurders) van de ingebrachte basistaken en de mogelijkheid tot mandatering. Deze aspecten komen terug in de onderstaande zes deelprojecten van Spoor 1.

3.1 Deelproject 1. Vaststellen basistakenpakket OMWB op basis van het Bor

Nu de wettekst definitief is, is een check uitgevoerd of hetgeen door ons Algemeen Bestuur eerder is besloten over het basistakenpakket, overeenkomt met hetgeen nu met het Bor als basistakenpakket is vastgesteld.

- Omschrijving

In bijlage IV van het Bor is een lijst van omgevingsvergunningen, activiteiten en projecten opgenomen die samen het basistakenpakket van de omgevingsdienst vormen. De wetgever beoogt met de definiëring hiervan dat er geen discussie meer kan ontstaan over de inhoud het basistakenpakket. Uitgangspunt voor het BTP is dat complexe of bovenlokale uitvoeringstaken worden ondergebracht bij de omgevingsdienst.

De wijzigingen van het BTP in het Bor ten opzichte van het AB-besluit van 23 maart 2016 hebben vooral betrekking op de uitbreiding van activiteiten uit het Activiteitenbesluit (Categorie 6 van Bijlage IV van het Bor). Dit deelproject brengt in beeld welke activiteiten tengevolge van het Bor worden toegevoegd aan het eerdere AB-besluit van 2016. Deze actualisatie en duidelijkheid is ook nodig voor de voortgang van het project inrichtingenbestand 2.0.

Ter toelichting: indien binnen een inrichting meerdere activiteiten worden uitgevoerd, waarvan één of meer activiteiten binnen het BTP vallen, dan vallen ook de andere activiteiten (en dus de gehele inrichting) onder de basistaak van de OMWB. De betreffende inrichting wordt dan in zijn geheel verplicht bij de OMWB ingebracht.⁶

Naar verwachting brengt deze uitbreiding van het Activiteitenbesluit weinig verandering in het aantal inrichtingen die door de gemeenten bij de OMWB moet worden ingebracht. Vaak voeren inrichtingen die deze nieuwe activiteiten van het BTP uitvoeren, ook andere activiteiten uit die al onder het BTP vielen, waardoor de VTH-taken voor de betreffende inrichtingen al verplicht moesten worden ingebracht. Daarnaast kan het zijn dat de wetgever activiteiten van inrichtingen die onder de vergunningplicht en het BTP vielen (C1-bedrijven en zwaarder), heeft ondergebracht in de

⁶ Voorkomen wordt dat binnen één inrichting twee instanties toezicht houden binnen één inrichting. Milieutoezicht door een omgevingsdienst m.b.t. activiteiten die niet complex en/of bovenlokaal zijn vindt alleen plaats in combinatie met milieutoezicht op een activiteit binnen een inrichting die wel tot het basistakenpakket hoort. (Toelichting Bor H3)

activiteiten van het Activiteitenbesluit. Ook dit heeft geen gevolgen voor het volume van het BTP van de OMWB.

- *Doel*

Er is duidelijkheid en juridische borging over welke activiteiten, projecten en inrichtingen onder het BTP vallen. Het AB stemt in met de uitbreiding van het BTP, tengevolge van het Bor. Een lijst met omgevingsvergunningen en activiteiten die tot het BTP behoren, wordt ter instemming voorgelegd aan het AB (bijlage 2 in dit bestuursvoorstel).

De uitbreiding van het BTP-Bor wordt geïmplementeerd in de taken die de deelnemers onderbrengen bij de OMWB. Uitvoeringsprogramma en opdrachten zijn conform Bor.

3.2 Deelproject 2. Ketengericht milieutoezicht.

- *Omschrijving*

In het BTP-Bor is ook Ketengericht Milieutoezicht opgenomen. Dit ketentoezicht betreft bedrijfsmatige activiteiten binnen een groot aantal ketens op het terrein van afval, bouwstoffen, mest en gevaarlijke stoffen (categorie 11 van Bijlage IV van het Bor). Deze taak was ook al opgenomen in het BTP AB-besluit 2016 van de OMWB, maar is nog nauwelijks geïmplementeerd in de werkprogramma's 2017.

In het Bor vallen onder het BTP de bedrijfsmatige activiteiten met:

- gevaarlijke afvalstoffen
- bedrijfsafvalstoffen
- ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen
- asbest
- vuurwerk
- bouwstoffen
- grond
- baggerspecie
- meststoffen
- dierlijke vetten
- radioactief schroot
- destructiemateriaal
- explosieven voor civiel gebruik
- of andere gevaarlijke stoffen

Toezicht en handhaving bij deze ketens en de bijbehorende middelen zijn door veel deelnemers nog niet, beperkt of verschillend ingebracht. De middelen zijn niet eenduidig in de opdrachten en werkprogramma's opgenomen en zijn ontoereikend om deze basistaak uit te voeren.

Aanpak van (grensoverschrijdende) ketens van milieuovertredingen en –criminaliteit vergt een intensieve regionale samenwerking tussen de diverse VTH-partners, het delen van alle beschikbare relevante informatie en het afstemmen van acties. Monitoring, risicoanalyses, gericht nader onderzoek (gerichte toezichtacties, verscherpt toezicht, diepgaand administratief of fiscaal onderzoek) zijn belangrijke bestanddelen voor de aanpak van ketens. De informatie-uitwisseling en samenwerking met het Bibob-domein en ketenpartners moet worden versterkt. In verband met hun verantwoordelijkheid moeten VTH-partners over de deskundigheid, middelen en flexibiliteit beschikken om ketens c.q. criminele netwerken en ondermijning in kaart te brengen en aan te pakken (probleemgerichte werkwijze).

Ketenaanpak kan en moet projectmatig en informatiegestuurd worden geprogrammeerd. Daarnaast kunnen ketenactiviteiten nodig zijn naar aanleiding van urgente incidenten, signalen en constatering uit regulier toezicht of andere signalen. Onder 'ketengericht toezicht' vallen diverse activiteiten: het controleren op ketenaspecten in het basistoezicht, de projectmatige ketenaanpak en het doen ad-hoc interventies op basis van signalen van VTH- en strafrechtpartners en bestuurders.

Om effectief toezicht uit te oefenen moet de OMWB direct door bevoegde gezagen worden geïnformeerd over meldingen, eventuele acceptatie van meldingen en eventueel tijdige kennisgevingen over de aanvang van werkzaamheden. Deze informatie is ook nodig om een informatiepositie op te bouwen.

Vooraf voor de projectmatige aanpak hebben wij een solide informatiepositie nodig. Deze positie wordt onder andere verworven door informatie van controles op ketenaspecten in het basistoezicht te gebruiken. Voor effectief optreden is de koppeling tussen ketengericht toezicht en basistoezicht essentieel. In het kader van dit deelproject ketentoezicht dient er hechte samenwerking te zijn met het basistoezicht. Hiervoor moet ruimte zijn en een werkwijze worden ontwikkeld.

Het direct oppakken van alle activiteiten van alle milieuketens is zowel voor de OMWB als voor de opdrachtgevers een te grote ambitie. Wij willen daarom een fasering en prioritering aanbrengen voor de komende jaren in het oppakken van de onderwerpen van ketentoezicht en in 2 à 3 jaar toegroeien naar de situatie, waarin op alle bovengenoemde bedrijfsmatige activiteiten in het Bor, door de OMWB ketengericht milieutoezicht wordt uitgeoefend. In 2017 is vanuit de collectieve taken (P3) gestart met het ontwikkelen van een projectaanpak voor drie ketens: covergisters (i.s.m. de NVWA), asbest, en grondstromen. Er moeten hiervoor zoals in het Bor voorzien wel financiële middelen voor de uitvoering beschikbaar komen. Tenslotte ontwikkelt de OMWB een projectmatige aanpak voor de keten van secundaire bouwstoffen in 2018.

- *Fasering*

In het deelproject Ketengericht Milieutoezicht worden volgende stappen doorlopen:

1. Inventarisatiefase:
 - a Het nagaan de stand van zaken per keten, zoals opgenomen in het BOR;
 - b Het vaststellen van eventuele witte vlekken;
 - c Het afstemmen van de inventarisatie met de 2 andere Brabantse Omgevingsdiensten.
2. Het opstellen van een meerjarig werkprogramma ketenaanpak:
 - a Het maken van keuzen voor volgorde aanpak ketens, inclusief het stellen van prioriteiten;
 - b Het beschrijven van de te bereiken doelen en resultaten per keten;
 - c Het aangeven van de noodzakelijke uitgaven, inclusief de mogelijkheden voor financiële dekking daarvan.

- *Doel*

Het uitvoeringsprogramma van de OMWB wordt in overeenstemming gebracht met het BTP, waarin het ketengerichte milieutoezicht is opgenomen. De OMWB voert geprioriteerd en programmatisch, een aantal ketenprojecten uit, op grond een informatiepositie en van risicoanalyses. Daarnaast wordt actief en flexibel ingespeeld op signalen over ketens uit het reguliere toezicht en andere instanties. Deze benaderingen zijn op elkaar afgestemd. In het uitvoeringsprogramma zijn voldoende middelen beschikbaar voor deze programmatische aanpak en voor het oppakken van signalen.

- *Planning*

- a De inventarisatiefase loopt van november tot en met februari 2018;
- b Het opstellen van het meerjarig werkprogramma geschiedt in de periode maart/april 2018;
- c Bestuurlijke goedkeuring van het werkprogramma in de AB vergadering van juli 2018.

3.3 Deelproject 3. Asbesttaken

- *Omschrijving*

Toezicht en handhaving van bedrijfsmatige asbestsaneringen is op basis van het BOR een wettelijke basistaak voor de Omgevingsdienst. Dat geldt ook voor het ketengericht milieutoezicht op asbest. Op dit moment hebben 23 van de 27 gemeenten deze taken ondergebracht bij de OMWB. De resterende 4 gemeenten zullen dat met ingang van 1 januari 2018 alsnog moeten doen. De OMWB zal met deze 4 gemeenten nog dit jaar overleg voeren.

Eerder is landelijk besloten dat de asbesthoudende daken uiterlijk ultimo 2024 moeten zijn gesaneerd.

Op grond van BOR en de landelijke besluiten over asbest is door de OMWB een concept plan van aanpak opgesteld teneinde aan deze opdracht te kunnen voldoen.

De berekening is dat in de periode van 2018 tot en met 2024 jaarlijks door de gezamenlijke deelnemers een investering moet worden gepleegd van circa 2.5 miljoen euro.

Gezien de omvang van dit bedrag is het niet mogelijk om deze opgave en uitgaven op te vangen binnen de huidige werkprogramma's en beschikbare gemeentelijke budgetten.

De verwachting nu is dat maximaal 1.2 miljoen euro kan worden opgevangen binnen de thans beschikbare jaarlijkse budgetten van de deelnemers, maar dat een beroep op aanvullende geldmiddelen moet worden gedaan ter waarde van circa 1.3 miljoen euro.

- *Doel*

In overleg met de gemeenten zal de OMWB op gestructureerde wijze in de komende 7 jaren uitvoering geven aan de taakstelling om in de regio MWB ultimo 2024 de asbestdaken te hebben gesaneerd.

Hiertoe zal de OMWB een bestuursvoorstel ter goedkeuring voorleggen aan het Algemeen Bestuur. Daarin zal worden ingegaan op zowel de aanpak als de financiële gevolgen.

3.4 Deelproject 4. Alle voorbereidingshandelingen m.b.t. VTH-taken

Dit deelproject is nauw verweven met het verbeteren van de communicatie met gemeenten over bestuurlijke gevoelige casuïstiek in de vorm een pilot zakenlijstoverleg (deelproject 6). Deze beide deelprojecten zijn ook verweven met de vereenvoudiging van de mandatering (deelproject 5).

- *Omschrijving*

In het Bor⁷ is bepaald dat voor de aangewezen basistaken de omgevingsdienst de volgende taken uitvoert:

- a. Het voorbereiden van beschikkingen tot het verlenen, wijzigen, intrekken of weigeren van omgevingsvergunningen⁸;
- b. Het beoordelen van meldingen, die vallen onder het activiteitenbesluit⁹;
- c. Het toezicht op de naleving van omgevingsvergunningen, voorschriften gesteld in het kader van het activiteitenbesluit, de Wet Milieubeheer en de Wet bodem bescherming;
- d. Het voorbereiden van beschikkingen tot handhaving, m.b.t. de onderdelen a t/m c.

Het Bor bepaalt dat alle voorbereidingshandelingen tot aan het nemen van een Besluit tot handhaving of het verlenen van vergunningen of het accepteren van meldingen voor de inrichtingen, projecten en activiteiten die onder het basistakenpakket vallen taak van de omgevingsdienst zijn. Het nemen van het Besluit gebeurt door het bevoegd gezag.¹⁰

In het AB-besluit BTP van 2016 is eveneens opgenomen dat 'de voorbereiding van besluiten: alles behalve het nemen van het uiteindelijke besluit inhoudt'. Hierbij wordt in het AB-besluit 'onder voorbereiding verstaan alle handelingen en activiteiten in het kader van uitvoering van de milieuvergunningverlening, -toezicht en -handhaving. De OMWB produceert hierin alle conceptbrieven /adviezen tot en met de "definitieve" vergunning of handhavingbeschikking (namens het bevoegd gezag).'

In een aantal situaties voert een aantal gemeenten zelf nog onderdelen uit van de voorbereidingshandelingen in het totale VTH-proces van basistaken. Dit is in strijd met het BTP-Bor en kan een samenhangende uitvoering van VTH-taken bemoeilijken. De omgevingsdienst die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de verplichte VTH-taken, is niet altijd op de hoogte welke onderdelen de deelnemer zelf nog uitvoert en welke voorgenomen besluiten de deelnemer niet opvolgt of zelf aanpast. Dit komt niet alleen voor bij Handhavingsbesluiten, maar ook bij de afgifte van vergunningen, beoordelen van meldingen en bij de uitvoering van toezicht.

⁷ Artikel 7.1. lid 1

⁸ Categorie 1 t/m 4, Bijlage IV Bor

⁹ Categorie 6 Bijlage IV Bor

¹⁰ Het bevoegd gezag kan de omgevingsdienst mandateren tot het nemen van Besluiten.

Er bestaat nu geen inzicht in de besluiten van de bevoegde gezagen, waarin deze afwijken van het voorbereide conceptbesluit en de motivering daarvan. Er is hierdoor geen transparantie en verantwoording en weinig feedback naar omgevingsdiensten om door hun voorbereide besluiten te verbeteren.

Door een verbetering van de communicatie met de opdrachtgevers en het instellen van een zakenlijstoverleg (deelproject 6, communicatie en zakenlijstoverleg) wordt een positieve bijdrage geleverd aan zowel de kwaliteit als de transparantie.

Daarnaast wordt met vertegenwoordigers van enkele gemeenten onderzocht of er pilot mogelijk is om de taakverdeling m.b.t. VTH tussen gemeente en OMWB te definiëren.

- Doel

Het inzichtelijk maken welke stappen in het VTH proces worden gedefinieerd als voorbereidingshandeling. Er is een lijst opgesteld van alle voorbereidingshandelingen binnen het BTP. Deze lijst wordt ter instemming voorgelegd aan het Algemeen Bestuur (bijlage 3 in dit bestuursvoorstel).

Duidelijk is dat de uitvoering van alle voorbereidingshandelingen van de basistaken -en de verantwoordelijkheid daarvoor- bij de omgevingsdienst ligt, zoals is bepaald in het Bor. Aan de hand van de lijst kunnen gesprekken worden gevoerd tussen de OMWB en individuele deelnemers over de juiste inbreng van de voorbereidingshandelingen.

3.5 Deelproject 5. Mandatering

- *Omschrijving*

Het Bor verplicht de uitvoering van de basistaken onder te brengen bij de omgevingsdiensten. De gemeenten en provincie blijven bevoegd gezag. De besluitvorming is de bevoegdheid en taak van de deelnemers. In de toelichting van het Bor is aangegeven dat het wenselijk is dat het uitoefenen van de bevoegdheid tot het nemen van een besluit wordt gemandateerd aan (de directeur van) de omgevingsdienst.

De praktijk sinds het ontstaan van de OMWB heeft inmiddels geleid tot ruim 900 verschillende afspraken met de deelnemers. Vaak betreft dit niet alleen mandaten in de zin van de Awb, maar gaat het nog om procesafspraken en taakverdelingen over de voorbereidingshandelingen die feitelijk tot het basispakket behoren. Er zijn verschillen in deze 'mandaten' tussen de deelnemers onderling en tussen de onderdelen in het totale VTH-pakket. Ook zijn er deelnemers die alles op eenduidige wijze hebben gemandateerd.

Deze hoeveelheid aan mandaten en afspraken belemmert een uniforme en efficiënte uitvoering. Ook brengt dit een zwaardere administratieve belasting voor de medewerkers van de OMWB en een verhoogd risico op fouten met zich mee. Doordat in het Bor wettelijk is vastgelegd dat alle voorbereidingshandelingen voor de basistaken door de omgevingsdiensten moeten worden uitgevoerd, hoeven over deze voorbereidingshandelingen geen juridische afspraken meer te worden gemaakt.

In dit deelproject mandatering wordt een uniforme mandaatregeling opgesteld, zodat er een eenduidige en efficiënte uitvoering door de OMWB kan plaatsvinden. Aan het mandaat aan de OMWB zijn verplichtingen gekoppeld. Zo dient de directeur OMWB zich bij de uitoefening van die mandaatbevoegdheid te houden aan instructies en beleid van de deelnemer. Ook geldt er een informatieplicht. De OMWB stelt de deelnemer tijdig in kennis van te nemen besluiten, waarvan redelijkerwijs aangenomen mag worden dat kennisneming door de deelnemer gewenst is.

Dit project voor verbetering van de mandatering moet in nauwe samenhang worden gezien met deelproject 6 de verbetering communicatie met deelnemers (bijvoorbeeld het instellen van een zakenlijstoverleg) en het versterken van de bestuurlijke sensitiviteit van de medewerkers van de OMWB (zie paragraaf 3.6).

- *Doel*

Het doel is een mandaatregeling op te stellen, die door alle deelnemers van de OMWB wordt overgenomen. Deze regeling wordt voor akkoord voorgelegd aan het Algemeen Bestuur en ter instemming voor te leggen aan de colleges (bijlage 4 bij dit bestuursvoorstel).

Door de uniformiteit wordt de efficiency verhoogd en het risico op fouten verkleind. Dit verbetert de efficiency en kwaliteit van het milieutoezicht over de hele linie. Er is een informatieplicht naar de bevoegde gezagen aan deze mandaatregeling gekoppeld. Deze informatieplicht krijgt vorm in een verbeterde communicatie tussen bevoegd gezag en uitvoeringsdienst.

3.6 Deelproject 6. Communicatie met bestuurders; zakenlijstoverleg

- *Omschrijving*

De volledige overdracht van de basistaken VTH naar de OMWB betekent dat over de uitvoering goede communicatie met de verantwoordelijke bestuurder en zijn ambtelijk adviseur nodig is. Voor een efficiëntere uitvoering van de taken staat de OMWB een ruimere mandaatregeling voor. Bij een ruimer mandaat hoort een op maat toegesneden intensieve communicatie met de opdrachtgever, die als bevoegd gezag bestuurlijk verantwoordelijk blijft en daarmee op de hoogte moet zijn van wat er speelt en zo nodig vroegtijdig zijn verwachtingen en visie moet kunnen uitspreken over te maken keuzes. Dit betekent dat medewerkers van de OMWB en hun leidinggevenden over voldoende bestuurlijke sensitiviteit moeten beschikken om werkzaamheden uit te (doen) voeren en te weten wanneer zaken besproken moeten worden met het bevoegd gezag. De bestuurders moeten hierop kunnen vertrouwen.

Hiertoe volgen in 2017 alle medewerkers van de OMWB een speciaal trainingsprogramma, om de bestuurlijke sensitiviteit te vergroten.

Met de provincie Noord-Brabant is in de afgelopen jaren ruime ervaring opgedaan met een Zakenlijstoverleg VTH, waarbij de uitvoering (en de daarvoor verantwoordelijke managers) direct bij de bestuurder aan tafel zit. Ook andere gemeenten hebben te kennen gegeven behoefte te hebben aan een dergelijk periodiek overleg over bestuurlijk gevoelige casuïstiek. Om het nut van deze werkwijze te bepalen en deze door te ontwikkelen, zal de OMWB met vier deelnemers pilots starten om deze werkwijze te onderzoeken en te verbeteren. Belangrijke aspecten hierin zijn de communicatie, de bestuurlijke betrokkenheid en de rol van de ambtelijke adviseur. Onderzocht wordt of er een taakverdeling mogelijk is, waarbij de gemeenteambtenaar een procesrol heeft en de vertegenwoordigers van de OMWB een inhoudelijke rol. Er worden pilots gedraaid met een aantal gemeenten, maar uiteindelijk zal het voor veel gemeenten toch maatwerk zijn. Dit is afhankelijk van de (tijdelijke) specifieke situatie bij een gemeente, de wens van de bestuurder enz. De personele invulling vanuit de OMWB gaat uit van de inzet van de betreffende contactjuristen of teammanagers. Ook de gerichte (incidentele) deelname van de accountmanager, wordt gezien.

- *Doel*

Er wordt een model voor een periodiek zakenlijstoverleg ontwikkeld en in de regio doorgevoerd. In eerste instantie wordt dit via een pilot ingevoerd bij vier gemeenten. Aan de hand van de ervaringen zal dit zo snel mogelijk bij alle gemeenten worden opgestart. Hierdoor is de communicatie tussen bestuurder/bevoegd gezag en omgevingsdienst verbeterd en het vertrouwen gegroeid.

Hoofdstuk 4. De Procescriteria (Spoor 2)

De vaststelling en uitwerking van uniform uitvoeringsbeleid

In het Bor is vastgelegd dat de bestuursorganen die deelnemen in de omgevingsdienst er gezamenlijk voor zorg dragen dat voor het basistakenpakket een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid wordt vastgesteld. Dit moet gebeuren in één of meerdere documenten, waarin gemotiveerd wordt aangegeven welke doelen de omgevingsdienst moet behalen bij de uitvoering en handhaving en welke activiteiten daartoe door de omgevingsdienst moeten worden uitgevoerd. Het is de bedoeling van de wetgever dat de Colleges die deelnemen in de gemeenschappelijke regeling van de omgevingsdienst, in gezamenlijkheid dit uniforme uitvoeringsbeleid voor in ieder geval de basistaken door de omgevingsdienst overeenkomen.¹¹

In de 'procescriteria' van het Bor wordt (art. 7.2 t/m 7.7) een groot aantal voorwaarden geformuleerd, waaraan de afstemming, onderbouwing, uitwerking, uitvoeringsorganisatie, bekostiging, monitoring en rapportage van de gehele beleidscyclus moeten voldoen. Dit is ook aangeduid in Hoofdstuk 2 van dit invoeringsplan.

Deze opstelling en onderbouwing van het uniforme uitvoeringsbeleid en de uitwerking ervan in een uitvoeringsprogramma en activiteiten is een grote opgave, die om de nodige expertise, informatie en menskracht van het VTH-veld vraagt. De OMWB is bereid ondersteuning te bieden aan de voorbereiding en uitwerking van het uitvoeringsbeleid en dit in nauwe samenwerking met en in opdracht van de deelnemers uit te voeren. Er kan zo op effectieve en efficiënte wijze gebruik worden gemaakt van de kennis die bij de OMWB voor handen is.

4.1 Uitgangspunten uitvoeringsbeleid

Bij de opstelling van het uitvoeringsbeleid (vaak ook VTH-beleid genoemd) gelden enkele uitgangspunten. Deze zijn:

- Risicogericht werken
- Regionale insteek en uniformiteit
- Couleur Locale
- Aansluiten bij wat er al is

Risicogericht

De insteek bij de probleemanalyse en het opstellen van VTH-beleid is risicogericht.

Centraal uitgangspunt is risicogericht werken. De inzet voor VTH-taken gebeurt waar de risico's het hoogst zijn en deze effectief kunnen worden verminderd. Het uitvoeringsniveau van de VTH-taken valt samen met het risiconiveau dat maatschappelijk en bestuurlijk aanvaardbaar is. De richting en omvang van de inzet van de middelen die voor deze taken worden ingezet worden bepaald door de mate waarin daarmee risicoreductie wordt bereikt en maatschappelijk onaanvaardbare risico's worden vermeden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een risicotaxatie model. Deskundigen bepalen de relatie tussen het terugdringen van milieurisico's, bestuurders geven gezamenlijk aan welke 'maatschappelijke effecten' (outcome criteria zoals gezondheid, veiligheid en duurzaamheid) zij het zwaarst wegen, waarna de mate van inzet van VTH op risico's wordt bepaald. Bevoegde gezagen stellen op grond hiervan een (uniform) regionaal uitvoering niveau (RUN) vast, dat leidend is voor de programmering van de VTH-uitvoering.

Regionaal en uniform

Veel (grote) milieurisico's hebben een grensoverschrijdend karakter. Een grote calamiteit 'verderop' levert niet alleen onrust onder inwoners, maar ook veiligheids- en gezondheidsproblemen in de eigen gemeente. Veel milieu- en gezondheidsproblemen en milieucriminaliteit zijn bovenlokaal, denk aan luchtverontreiniging, de verspreiding van Q-koorts, illegale afvalketens en asbestdumpingen. Ook daarom (naast efficiëntie, effectiviteit en kostenvoordeel vanwege de grotere schaal) is een regionale en gestandaardiseerde aanpak van VTH-taken nodig. Dit houdt ook in dat gelijke gevallen gelijk worden behandeld. Een regionaal uitvoeringsbeleid betekent hier dus ook dat iedere burger en elk bedrijf in gelijke omstandigheden op gelijke wijze wordt behandeld.

¹¹ Inleiding Nota van toelichting van het wijzigingsbesluit Bor.

Met het werken met een Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN) wordt voorkomen dat een gemeente zich een grote inzet van middelen getroost ten behoeve van de veiligheid en gezondheid van de bevolking en dat de 'buurman' daar weinig aan doet. Als dat wordt getolereerd heeft de inspanning van het zich moeite getroostende bevoegd gezag weinig zin, immers een calamiteit en de milieueffecten van ongeoorloofd of crimineel gedrag kunnen zich ook bij de 'buurman' voordoen. Dat vraagt om besef en ook inzet op 'goed nabuurschap', waarbij het samenwerkingskarakter van de omgevingsdienst en het regionale VTH-beleid behulpzaam kunnen zijn.

De huidige situatie is dat gemeenten en provincie bij hun opdrachtverlening voor VTH een verschillende en sterk gedifferentieerde inzet plegen, die niet of slechts beperkt zijn gerelateerd aan de mate van risicoreductie. Het ontbreekt dan niet alleen aan een uniforme aanpak voor de hele regio (of zelfs provincie), de middelen worden ook niet altijd efficiënt ingezet waar de risico's het hoogst zijn. Het uniforme VTH-beleid en het regionale uitvoeringprogramma wordt vastgesteld op basis van een maatschappelijk aanvaardbaar risiconiveau dat door de deelnemers gezamenlijk bestuurlijk wordt vastgesteld. De inzet van deskundigheid en middelen gebeurt op basis van dit regionale uitvoeringsniveau voor de bedrijven en activiteiten die door de deelnemers worden ingebracht. Daarnaast is en blijft er ruimte voor lokale afwegingen.

Couleur Locale

Het is belangrijk dat er in de programmering ruimte is voor lokale afwegingen en voor de 'couleur locale'. Per gemeente (en ook voor de provincie) wordt in de omgevingsanalyse een profiel met kengetallen opgesteld en worden wensen en ontwikkelingen geïnventariseerd. Dit wordt samen met de deelnemer uitgewerkt in een specifiek programma, dat aansluit bij de lokale situatie en wensen.

Aansluiten bij wat er al is

In aangrenzende regio's hebben omgevingsdiensten in samenwerking met en in opdracht van hun deelnemers uitvoeringsbeleid voorbereid en zijn er Regionale Operationele kaders (ROK) of Regionale Uitvoeringniveau's (RUN) opgesteld, met name voor het toezicht en de handhaving. Dit is gebeurd in de regio's Zuidoost-Brabant, Brabant Noord en Zuid-Holland Zuid. Voorgesteld wordt gebruik te maken van de methodieken, informatie en inzichten die in deze regio's zijn ontwikkeld. Het voordeel hiervan is dat er efficiënter en sneller wordt gewerkt en dat hetzelfde wiel niet twee keer wordt uitgevonden. Voordeel is bovendien dat in Brabant analyses en kaders beter zijn afgestemd, hetgeen van belang is omdat de uitvoering vaak nauw verweven is (bijv. BRZO, Klachtendienst, Wet natuurbescherming) en omdat de Provincie voor de OMWB, de ODBN en de ODZOB een grote opdrachtgever is. De provincie streeft naar één uitvoeringsbeleid voor de gehele provincie.

In de opstelling van het Regionale Operationele Kader wordt ook aangesloten op de werkwijze die is gevolgd bij de opstelling van de Strategische Agenda BPO 2017-2018 en de resultaten die dit heeft opgeleverd. (BPO is afkorting voor Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht.) De OMWB heeft in opdracht van de deelnemers van het BPO deze Strategische Agenda voorbereid, d.m.v. het 'project risicogerichte prioritering speerpunten BPO'. Ook wordt gebruik gemaakt van de ervaringen die zijn opgedaan met het ontwikkelen van VTH-beleid in de gemeente Moerdijk en andere De-6 gemeenten, waaraan de OMWB ondersteuning heeft geboden.

Voorgesteld wordt om in de regio Midden- en West-Brabant een *overeenkomstige werkwijze te kiezen als de ODZOB en ODBN*. Dit houdt in dat de OMWB in samenwerking met de deelnemers eerst een probleemanalyse uitvoert, die bestaat uit een omgevingsanalyse en een risicoanalyse. De ODZOB is bereid de door hen toegepaste methoden en door hun verzamelde materiaal beschikbaar te stellen. Op grond van de uitgevoerde probleemanalyse bereidt de OMWB beleidsvoorstellen voor en de daarop geënte uitvoeringsprogramma's.

Bij de voorbereiding en de vaststelling van het uitvoeringsbeleid, wordt bovendien aangesloten bij de ontwikkeling van een nieuwe *bekostigingssystematiek* in het traject 'Seinstra' dat de OMWB en de deelnemers gezamenlijk doorlopen. Dit project is gericht op het bewerkstelligen van een geobjectiveerde bekostigingssystematiek. In het Bor (art. 7.5) wordt een relatie gelegd tussen beleid, programmering en bekostiging.

Omgevingsanalyse en risicoanalyse

Om een evenwichtig VTH-beleid te kunnen voeren is het van belang inzicht te hebben in zowel de risico's van activiteiten als de omgevingsfactoren die hierop van invloed zijn. De keuze voor de inzet van middelen is een samenspel tussen beiden, waarbij er een balans moet zijn tussen maatschappelijke risico's en bestuurlijke ambities. Zo kan men ook duurzaamheid, energie of bepaalde projecten prioriteren zonder dat er direct sprake is van grote risico's.

De regionale probleemanalyse wordt uitgewerkt in uitvoeringsbeleid en een regionaal uitvoeringsprogramma.

Daarnaast blijft er ruimte voor de couleur locale en een specifiek programma per deelnemer, dat aansluit bij de lokale situatie en wensen.

Uitwerking in deelprojecten

Spoor 2 is uitgewerkt in vier nauw samenhangende deelprojecten. Op grond van een risicoanalyse (deelproject 8) wordt een Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN) ontwikkeld voor een aantal branches. Dit RUN vormt belangrijke input voor het Regionale Operationele Kader (deelproject 9a) en het regionale uitvoeringsprogramma (deelproject 9b). Er is om te beginnen ook een omgevingsanalyse opgesteld (deelproject 7), dat eveneens input is voor het ROK.

4.2 Deelproject 7. Omgevingsanalyse

- Omschrijving

Voor een goede taakuitvoering is het belangrijk dat de OMWB en de deelnemers hun omgeving kennen en goed op de hoogte zijn de ontwikkelingen die van invloed zijn op deze uitvoering. Problemen en ambities in de fysieke leefomgeving en landelijke, provinciale en regionale factoren vormen belangrijke input voor het VTH-beleid. Het doel van de omgevingsanalyse is om deze input te leveren.

De werkzaamheden in dit deelproject gaan vooral om het actualiseren van de regionale omgevingsanalyse die in 2016 is opgesteld voor de programmavorming collectieve taken van de OMWB.¹² Bij het opstellen van deze omgevingsanalyse is nauw samengewerkt met het project risicogerichte prioritering speerpunten BPO (= Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht) dat leidde tot de Strategische Agenda BPO 2017-2018.

- Doel

De bevoegde gezagen en de OMWB beschikken over een bruikbaar overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen, gezamenlijke onderwerpen, kengetallen en ambities over het milieu en het omgevingsrecht in de regio.

4.3 Deelproject 8. Risicoanalyse en Regionaal Uitvoeringsniveau

- Omschrijving

Het tweede onderdeel van de probleemanalyse bestaat uit de risicoanalyse, leidend tot een Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN).

De risicoanalyse is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Gebruik maken van het zogenaamde DBC-model dat ook door andere omgevingsdiensten (OZHZ, DCMR, ODZOB en ODBN) en eerder ook door gemeenten (o.a. Moerdijk) is toegepast. Het DBC-model is destijds ontwikkeld voor de woningsector en wordt door de OMWB toegesneden op VTH-omgevingsrecht;
- Volgen van een groei-model, waarin de risicoanalyse in een eerste fase alleen is gericht op toezicht en handhaving. Ook in andere regio's is voor een dergelijke fasering gekozen;
- De werkwijze van de ODZOB (en ODBN) te volgen en deze versneld uit toe voeren, met betrokkenheid van de deelnemers (klankbordgroep) en een werkgroep van specialisten van de

¹² Regionale Omgevingsanalyse; programmavorming collectieve taken Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, 2016.

omgevingsdienst. Het DBC-model wordt integraal toegepast voor alle T&H-taken van gemeenten en provincie, waardoor een integrale afweging mogelijk is tussen de diverse taakvelden;

- De focus in de prioritering van toezicht en handhaving ligt niet primair op overtredingen, maar op de negatieve effecten van ongewenste gedragingen op maatschappij en milieu.

In de risicoanalyse en de bepaling van het Regionaal Uitvoeringsniveau worden de volgende stappen doorlopen:

a. Stap 1: Toekenning risico's aan branches

De werkwijze met het DBC-model houdt in dat er een aantal branches worden gedefinieerd (ODZOB, ODBN en OZHZ gaan uit van circa 60 activiteiten, die het aggregatieniveau hebben van branches). Per activiteit wordt vervolgens de karakteristieke maximale calamiteit bepaald. Dit is maximale effect. Deze calamiteit kan optreden als de betreffende taak niet adequaat wordt uitgevoerd. Aan de activiteiten is voor een 10-tal milieuaspecten (lucht, bodem, geluid, etc.) door deskundigen door middel van expert-judgment een hoog, gemiddelde of laag risico toegekend. Desgewenst kunnen de deskundigen bij deze beoordeling per activiteit een weging aanbrengen voor de kans op calamiteiten en milieueffecten (Risico = Kans x Effect). Zij bepalen de kans op een calamiteit op basis van een inschatting van het naleefgedrag en nalevingscultuur op brancheniveau.¹³

De beoordeling leidt tot een totaalscore per activiteit en tot een onderverdeling in activiteiten in en een hoog, gemiddeld en laag risico. De risicoafweging met de 10 milieuaspecten vindt plaats aan de hand van de onderstaande maatschappelijke effecten (of outcomecriteria), die zijn gedefinieerd:

- Gezondheid;
- Veiligheid;
- Leefbaarheid;
- Duurzaamheid
- Financieel, kostenomvang
- Bestuurlijk , omvang imagoschade overheid

In de expert-judgment is de weging van al deze gevolgen (criteria) op één gezet en worden ze als gelijkwaardig beschouwd. De bestuurders kunnen hierin een nadere weging bepalen (stap 2)

b. Stap 2: Bestuurlijke weging

In een bestuurlijke conferentie wordt dit afwegingsproces toegelicht en wordt de bestuurders gevraagd (Werkconferentie Algemeen Bestuur) of zij een nadere weging willen aanbrengen, tussen de in stap 1 genoemde maatschappelijke effecten. Dit heeft bij de ODZOB bijvoorbeeld geleid tot een zwaardere weging van de outcome criteria duurzaamheid en veiligheid. Deze bestuurlijke afweging wordt vertaald in een herziene toekenning van risico's aan branches.

c. Stap 3: Bepaling Regionaal Uitvoeringsniveau(RUN)

Aan de hand van de risico's per branche, wordt per branche het uitvoeringsniveau bepaald in termen van bezoekfrequentie en duur van controles, nodige diepgang van de vergunning, etc. Voor de branche 'Geitenhouderij' kan dit bijvoorbeeld leiden tot een minimale toezichtfrequentie van één controle in de twee jaar en een regelmatige update van de vergunning. De resultaten van de ODZOB en de ODBN worden door de OMWB als input gebruikt. In een bijeenkomst wordt deze input getoetst door deskundigen van de OMWB. Dit RUN wordt gepresenteerd in het Algemeen Bestuur, dat een nadere bestuurlijke weging kan aanbrengen.

Het RUN correspondeert met het aanvaardbaar geachte maatschappelijke risiconiveau. Per branche kan dit RUN (later) worden uitgewerkt in een branche-VTHplan.

d. Stap 4: Koppeling aan het Inrichtingenbestand

Parallel aan dit proces worden de bedrijven in het inrichtingenbestand gekoppeld aan de gedefinieerde branches. De inrichtingen worden ingedeeld in één van deze branches. Wanneer een

¹³ Eventueel kan in de beoordeling ook een nieuw milieuaspect worden toegevoegd, bijvoorbeeld het aspect milieucriminaliteit in relatie tot ondermijning en rechtmatig handelen (fraude, valsheid in geschrifte, etc.).

inrichting meerdere activiteiten verricht en 'onder' meerdere branches valt, dan wordt deze inrichting ingedeeld op basis van de hoofdactiviteit of onder de activiteit met het hoogste risico.

- *Doel en werkwijze*

Voor ongeveer 60 branches is een risicoscore en een RUN (Regionaal Uitvoeringsniveau) bepaald die ambtelijk en bestuurlijk is gedragen. Het RUN stelt de OMWB in staat de VTH-taken risicogericht uit te voeren.

Het RUN vormt belangrijke input voor het ontwikkelen van beleid en het opstellen van een regionaal uitvoeringsprogramma.

Voorgesteld wordt de werkwijze van de ODZOB en de daarop gebaseerde risicoprioritering als volgt in Midden- en West-Brabant versneld te doorlopen en te implementeren:

1. De beoordelingslijst van activiteiten, met de milieuaspecten die door de ODZOB (en ODBN) en haar deelnemers is opgesteld is beschikbaar.
2. Deskundigen van de OMWB toetsen in een sessie inhoudelijk of deze lijst ook van toepassing kan zijn voor het werkgebied van de OMWB.
3. De zes 'maatschappelijke effecten' (oftewel de outcome criteria, zoals gezondheid, leefbaarheid, veiligheid) worden voorgelegd en besproken in een werkconferentie van het Algemeen Bestuur. Indien de bestuurders dit wenselijk achten kunnen zij een onderlinge weging aan brengen tussen de outcomecriteria. Deze bestuurlijke werkconferentie wordt gecombineerd met de in 4.2 (deelproject 7) voorgestelde werkconferentie over de prioritering van omgevingsfactoren.
4. Parallel aan de stappen 1 en 2 koppelt de werkgroep "actualisatie inrichtingen-bestand" de inrichtingen aan de BOR- activiteiten/branches. Dit is het *kritische pad* in de totale planning om op tijd een uitvoeringsprogramma 2019 te hebben dat is gebaseerd op het RUN.
5. Opstellen rapportage Risicoanalyse en Regionaal Uitvoeringsniveau.

4.4 Deelproject 9A. Regionaal Operationeel Kader (ROK)

- *Omschrijving*

De resultaten van de omgevingsanalyse (deelproject 7) en risicoanalyse/RUN (deelproject 8) worden gebundeld in een Regionaal Operationeel Kader (ROK). Het begrip ROK is ontleend aan de ODZOB en de ODBN. Het ROK is het document waarin de kaders voor de uitvoering van VTH-taken zijn vastgelegd. Hierin worden ook de prioriteiten en doelen opgenomen die voortkomen uit de vaststelling van het Basistakenpakket zoals ketengericht milieutoezicht en de asbesttaken. Het Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN), is een belangrijk onderdeel uit van het op te stellen beleidsdocument.

De omgevingsanalyse (deelproject 7) en de bestuurlijke duiding van prioritaire onderwerpen wordt opgenomen in dit Regionaal Operationeel Kader.

De afspraken over het zakenlijstoverleg, alle voorbereidingshandelingen en mandatering (deelprojecten 4,5 en 6) worden eveneens opgenomen in dit ROK.

- *Doel*

De deelnemers en de OMWB beschikken over een Regionaal Operationeel Kader, waarmee wordt voldaan aan de vereisten m.b.t. een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid van het Bor. Het ROK bevat doelen, prioriteiten en activiteiten die richtinggevend zijn voor de OMWB en de samenwerking tussen de deelnemers.

4.5 Deelproject 9B. Uitvoeringsprogramma 2019

- *Omschrijving*

In het Bor is opgenomen dat de omgevingsdienst een voorstel kan doen voor een uitvoeringsprogramma. De vaststelling ervan is een verantwoordelijkheid van de deelnemende bestuursorganen. Dit uitvoeringsprogramma is gekoppeld aan deelproject 8: het Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN) en aan deelproject 9a. het Regionaal Operationeel Kader.

In het RUN is aangegeven welke inzet (frequentie, tijd) benodigd is om te voldoen aan het maatschappelijk aanvaardbare risiconiveau bij inrichtingen en activiteiten. Om te komen tot een verantwoord en realistisch uitvoeringsprogramma is het vervolgens nodig om de uitwerking het RUN en de inzet en omvang van financiële middelen op elkaar af te stemmen.

Zo nodig wordt in goed overleg met de deelnemers bezien hoe de deelnemersbijdragen en het uitvoeringsprogramma op elkaar worden afgestemd en in welke (jaarlijkse) stappen.

- *Doel*

De OMWB en de deelnemers beschikken over een uniform uitvoeringsprogramma 2019, conform het Bor, met daarin ook ruimte voor lokale ambities en projecten. Het uitvoeringsprogramma is voor een belangrijk deel gebaseerd op een Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN). Daarnaast zijn ook de omgevingsanalyse en andere onderdelen van het uitvoerings- en handhavingsbeleid een belangrijke leidraad voor dit uitvoeringsprogramma. Er is zoals het Bor aangeeft een fit tussen enerzijds de doelen van het uitvoeringsbeleid en het uitvoeringsprogramma en anderzijds de beschikbare middelen. Programma en middelen zijn actief op elkaar afgestemd.

Het uitvoeringsprogramma 2019 is door de deelnemende colleges van B&W en GS vastgesteld.

Hoofdstuk 5. Verplichting tot informatiewisseling (Spoor 3)

Het Bor sluit met betrekking tot de uitwisseling van gegevens aan bij de Wet VTH (art. 5.8). In de Wet VTH is opgenomen dat bepaalde bestuursorganen in verband met strafrechtelijke handhaving gegevens waarover zij beschikken –voor zover noodzakelijk- aan elkaar verstrekken. In het Bor (art. 7.8) is bepaald dat het bestuur van omgevingsdiensten en andere genoemde bestuursorganen aan deze verplichting voldoen indien zij de gegevens die zij in verband met de uitvoering van de basistaken beheren raadpleegbaar maken via het beveiligde digitaal systeem voor informatie-uitwisseling Inspectieview.

In de toelichting van het Bor wordt verduidelijkt dat deze bestuursorganen (waaronder het bestuur van de omgevingsdienst) bevoegd zijn om gegevens (aan elkaar) beschikbaar te stellen. Voorts is in de toelichting opgenomen dat 'om Inspectieview Milieu te laten functioneren zoals het bedoeld is, het noodzakelijk is dat de bestuurorganen die deelnemen in een omgevingsdienst hun relevante dossiergegevens overdragen aan de omgevingsdiensten zodat die via het systeem toegankelijk gemaakt kunnen worden'.

5.1 Deelproject 10. Aansluiting bij Inspectieview

- *Omschrijving*

InspectieView Milieu is een landelijke voorziening waarmee een gedefinieerde set VTH-gegevens toegankelijk worden gemaakt voor alle hierop aangesloten ketenpartners. Deze informatie moet vanuit de omgevingsdiensten binnen haar taakuitvoering voor de provinciale en gemeentelijke opdrachtgevers worden verzameld en beschikbaar gesteld. Dit middels een technische aansluiting op deze landelijke voorziening waarlangs een frequente upload plaatsvindt vanuit de ICT-systemen waarin de betreffende VTH-informatie is opgeslagen binnen de omgevingsdienst. De OMWB heeft hiertoe destijds reeds een intentieverklaring ondertekend waarin dit is bevestigd.

Naast de technische aansluiting is vooral de kwaliteitsborging van te ontsluiten gegevens een belangrijke randvoorwaarde om hiermee een doelmatige inzet van InspectieView Milieu mogelijk te maken. Dit stelt belangrijke eisen aan de inrichting en interface van de aanwezige ICT-systemen en de beheerorganisatie bij OMWB. Met ILT (Inspectie Leefmilieu en Transport), als beheerder van InspectieView Milieu, is in de diverse gesprekken over aanpak en planning van aansluiting door OMWB deze aspecten steeds benadrukt. Tevens is aangegeven dat hierbij rekening gehouden moet worden met het omvangrijke en intensieve ICT-transitietraject waarvoor OMWB staat en waarmee de toekomstgerichte informatievoorziening gestalte moet gaan krijgen.

In de toelichting bij het Bor staat onder 8 Inwerkingtreding dat "de verplichting tot aansluiting op Inspectieview op een later moment in werking zal treden dan het Bor, naar verwachting op 1 januari 2018". De aansluiting op InspectieView Milieu zal door OMWB moeten worden ingepast in het lopende ICT-transitietraject dat vanaf half 2017 is opgestart en gericht is op implementatie per 1 januari 2019. De feitelijke realisatie van de aansluiting op InspectieView kan pas gerealiseerd worden als de technische en organisatorische invulling van de nieuwe, toekomstgerichte informatievoorziening en het onderliggend ICT-landschap van dermate niveau zijn dat de juiste inpassing en vereiste gegevensuitwisseling kan plaatsvinden. Op basis van huidige inzichten wordt verwacht dat dit vanaf begin 2018 projectmatig kan worden opgestart middels een op te stellen plan van aanpak.

- *Doel*

OMWB is aangesloten op InspectieView Milieu en ontsluit de hiertoe benodigde VTH-gegevens vanuit haar taakuitvoering voor provinciale en gemeentelijke opdrachtgevers, waarbij een adequaat kwaliteitsniveau van de beschikbaar te maken gegevens is geborgd.